

การพัฒนาแบบจำลองการวัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR
เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย
Development of The E-POR Learning Experience Model
to Develop the Social Skills of Early Childhood

ปญฺชรสมิ ไชยชนะ¹

Puncharat Chaichana¹

Received : August 27, 2020 Revised : October 15, 2020 Accepted : November 5, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบจำลองการวัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย 2) เพื่อศึกษาผลการใช้แบบจำลองการวัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR และ 3) เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนที่มีต่อแบบจำลองการวัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR วิธีดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาแบบจำลองการวัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ E การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Environment) P การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Play) O การทำตามจุดประสงค์ (Objective) และ R ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Results) 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมหลังวัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR สูงกว่าก่อนการวัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนที่มีต่อแบบจำลองการวัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.56)

คำสำคัญ: แบบจำลองการวัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR พัฒนาทักษะทางสังคม เด็กปฐมวัย

¹ โรงเรียนเทศบาลวัดดอนไก่อี

Wat Don Kai Dee Municipal School

¹ Corresponding author Email: puncharat.chai18@gmail.com

Abstract

This research has the objective: 1) To develop the E-POR learning experience model to develop the social skills of early childhood. 2) To study the results of use the E-POR learning experience model. 3) To assess teachers' cognition towards the E-POR learning experience model. Research method use research and development processes. The research results were found that: 1) Development the E-POR learning experience model to develop the social skills of early childhood is suitable at the high level ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50). It consists of 4 steps: E - Organizing the learning environment (Environment), P - Play to learn (Play), O - Fulfilment of Objective (Objective), and R - Results from learning activities (Results). 2) The experimental group students had higher social skills scores after hosting the E-POR learning experience than before the experience by statistically significant level of .05. 3) Teachers' cognition towards the E-POR learning experience model at the most level ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.56).

Keywords: The E-POR Learning Experience Model, Develop the Social Skills, and Early Childhood

บทนำ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานของชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นช่วงที่เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้มากที่สุด โดยเพียเจต์ (Piaget) เชื่อว่า พัฒนาการทางสังคมแสดงถึงความสามารถทางด้านสติปัญญาของเด็ก รวมทั้งบรูเนอร์ (Bruner) วิกอสกี (Vygotsky) และเวลล์ (Wells) เชื่อว่าประสบการณ์ทางสังคมเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย (สิริมา ภิญโญ อนันตพงษ์, 2555, น. 18) ดังนั้น ทักษะทางสังคมจึงเป็นทักษะที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ในวัยเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย ซึ่งอีริกสัน (Erikson, 1968, pp. 44-45) เชื่อว่าสภาพแวดล้อมที่ดีและการตอบสนองของเด็ก จะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้บทบาททางสังคม จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่มนุษย์ต้องประสบตั้งแต่วัยเด็กจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งแบนดูรา (Bandura, 1968, pp. 23-24) อธิบายว่า รูปแบบความสัมพันธ์ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมมีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ กล่าวคือ พฤติกรรม (Behavior) ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (Environmental Influences) มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เด็กที่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้นั้น จะต้องได้รับอิสระอย่างเพียงพอในการเรียนรู้และกระทำสิ่งต่าง ๆ ในแนวทางหรือความคิดของตนเอง ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูและความใกล้ชิดของผู้ใหญ่จึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการทางสังคมทั้งหมดของเด็กปฐมวัย

การเรียนรู้ผ่านการเล่นเป็นวิธีการแปลประสบการณ์ที่ดีให้กับเด็ก โดยที่ไม่มีใครต้องบอกสอนถึงวิธีการเล่นว่าต้องเล่นอย่างไรเด็กก็สามารถเล่นได้อย่างมีความสุขและสนุกสนาน (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551, น. 43) การเล่นจึงเป็นหนทางให้เด็กได้สร้างประสบการณ์และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม และเป็น การเตรียมความพร้อมให้เด็กได้เล่นอย่างสร้างสรรค์ ได้แสดงออกตามความสามารถ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาทักษะทางสังคม ขณะเดียวกันการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning activity) เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้น ควรเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา เรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการจะมี

ความสามารถในการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่น และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น (พัชรี ผลโยธิน, 2551, น. 45) ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดควรเป็น กิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ได้ลงมือกระทำ (Action) ด้วยตนเอง ได้ทำงานอย่างอิสระ และทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย ๆ กิจกรรมที่ครูจัดให้กับเด็กปฐมวัย ควรเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้พักผ่อน ได้เล่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข สนุกสนาน มีความบันเทิงไปพร้อม ๆ กัน และควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาให้เด็กเรียนรู้วิธีที่จะทำให้ตนเองสามารถปรับตัว ประพฤติปฏิบัติตน ได้อย่างเหมาะสม ได้เรียนรู้ ทักษะทางสังคมการให้เด็กได้เลือกกิจกรรมที่สนใจ มีการคิดวางแผน และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเกิดการ เรียนรู้ และพัฒนาทักษะทางสังคม

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยซึ่งรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ทักษะทางสังคมเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูควรจัด สภาพแวดล้อม (Environment) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การให้คำแนะนำ กระตุ้นและเปิดโอกาสให้เด็กได้ คิดและรู้จักการวางแผนในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย ให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผ่านการเล่น (Play) ตามความสนใจอย่างมีความสุข เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ (Objective) และมีผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย (Results) สามารถพัฒนาทักษะทางสังคม ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น รวมถึงจะเป็นแนวทางให้ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา นำไปพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาเด็กให้ เกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคมอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและการจัดการศึกษาปฐมวัยต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ใช้ รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียกว่า “รูปแบบการจัดการเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทาง สังคมของเด็กปฐมวัย”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของ เด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR
3. เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทาง สังคมของเด็กปฐมวัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การวิจัยและพัฒนาที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ (มาเรียม นิลพันธ์, 2558)

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย1 (Research : R1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1. วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย
2. สังเคราะห์การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย
3. กำหนดกรอบการพัฒนาแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ ทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา1 (Development : D1) การออกแบบและพัฒนา รูปแบบ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย จากแนวคิดขั้นตอนที่ 1
2. ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ
3. สร้างเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. ได้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่สามารถนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย2 (Research : R2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. เปรียบเทียบผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย 2 ด้าน คือ 1) ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ 2) ด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย
2. เปรียบเทียบผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย 2 ด้าน คือ 1) ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ 2) ด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา2 (Development : D2) เป็นการประเมินผลรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย จำนวน 5 คน
2. เด็กนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลวัดดอนไก่อี สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 155 คน ปีการศึกษา 2560
3. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลวัดดอนไก่อี สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 4 คน ปีการศึกษา 2560

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย จำนวน 5 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้เชี่ยวชาญต้องมีความเชี่ยวชาญในด้านการศึกษาปฐมวัย การวัดและประเมินผล การบริหารการศึกษา และหลักสูตรและการสอน
2. เด็กนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลวัดดอนไก่อี สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 กลุ่มควบคุม จำนวน 77 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 จำนวน 39 คนและ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 จำนวน 38 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
2. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลวัดดอนไก่อี สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 คน โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

2. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เก็บข้อมูลจากเด็กนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลวัดดอนไก่อี สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 77 คน ปีการศึกษา 2560

3. การประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เก็บข้อมูลจากครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลวัดดอนไก่อี สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

2. แบบทดสอบวัดทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

3. คู่มือรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย สำหรับครูผู้สอน

4. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

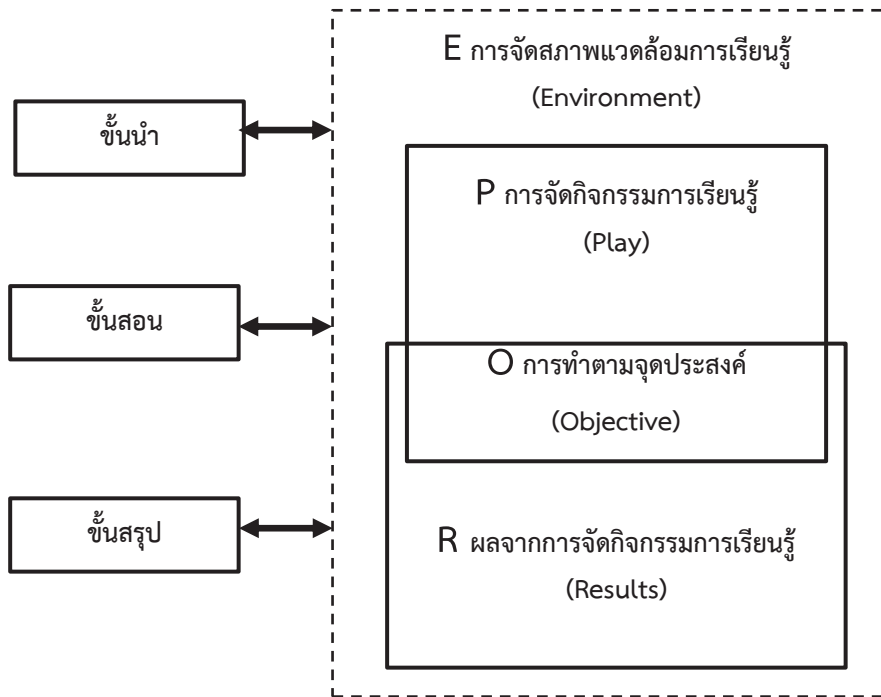
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. t-test Dependent

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ E การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Environment) P การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Play) O การทำตามจุดประสงค์ (Objective) และ R ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Results) แสดงได้ดังภาพที่ 1 และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50) แสดงได้ดังตารางที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.40	0.44	มาก	5
2.	แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย	4.60	0.51	มากที่สุด	2
3.	ความมุ่งหมายของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.80	0.50	มากที่สุด	1
4.	ขั้นตอนของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.40	0.46	มาก	5
5.	กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แสดงถึงการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย	4.40	0.46	มาก	5
6.	แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การวัดและประเมินผล และบันทึกหลังสอน	4.60	0.51	มากที่สุด	2
7.	นำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยตามสภาพจริง	4.40	0.46	มาก	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
8.	ระยะเวลาในการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้	4.20	0.84	มาก	9
9.	การประเมินผลรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์	4.60	0.51	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย		4.48	0.50	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความมุ่งหมายของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การวัดและประเมินผลและบันทึกหลังสอน และการประเมินผลรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.51) ส่วนระยะเวลาในการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.84)

2. การใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR

2.1 เปรียบเทียบผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังใช้รูปแบบ

ทักษะทางสังคม	กลุ่มทดลอง(n=39)	$\bar{X}$	S.D.	t-test
ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	ก่อนทดลอง	4.50	1.10	8.20*
	หลังทดลอง	7.50	0.86	
ด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น	ก่อนทดลอง	5.50	1.21	9.15*
	หลังทดลอง	8.50	0.65	
รวมทักษะทางสังคมทั้ง 2 ด้าน	ก่อนทดลอง	10.00	1.15	14.30*
	หลังทดลอง	16.00	0.75	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า หลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงบอกได้ว่า รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ที่ได้พัฒนาขึ้นทำให้เด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะทางสังคมด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ($\bar{X}$ = 8.50, S.D. = 0.65) สูงกว่าทักษะทางสังคมด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X}$ = 7.50, S.D. = 0.86)

2.2 การเปรียบเทียบผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ทักษะทางสังคม	กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	S.D.	t-test
ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	กลุ่มทดลอง	8.50	0.40	10.29*
	กลุ่มควบคุม	3.50	1.04	
ด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น	กลุ่มทดลอง	9.50	0.51	11.33*
	กลุ่มควบคุม	4.00	0.95	
รวม	กลุ่มทดลอง	10.00	0.45	10.09*
	กลุ่มควบคุม	18.00	1.00	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลองสูงกว่ากับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย สูงกว่ากับกลุ่มควบคุม ทั้งด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR หลังการใช้รูปแบบ แสดงได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR หลังการใช้รูปแบบ

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (คนที่)				$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
		1	2	3	4			
1	รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4	5	5	5	4.75	0.50	มากที่สุด
2	หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4	4	5	5	4.50	0.58	มากที่สุด
3	หลักพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	4	5	4	5	4.50	0.58	มากที่สุด
4	ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย	4	5	5	5	4.50	0.58	มากที่สุด
5	จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	5	4	4	4	4.25	0.50	มาก
6	ขั้นตอนกระบวนการของการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์	5	4	5	4	4.50	0.58	มากที่สุด
7	การพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	4	5	5	4	4.50	0.58	มากที่สุด
8	การพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น	4	4	5	5	4.50	0.58	มากที่สุด
9	ประโยชน์ที่ได้รับการนำรูปแบบไปใช้	5	4	5	4	4.50	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.50	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาพรวมครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจภายหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.56) และ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.50) และ หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลักพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ขั้นตอนกระบวนการของการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและด้านการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.58) และ จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.50)

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Environment) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Play) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการทำตามจุดประสงค์ (Objective) และ ขั้นตอนที่ 4 ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Results) และรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ และประเมิน พบว่า รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50)

2. ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR พบว่า

2.1 ผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมหลังจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย พบว่า ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.56)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ระดับมาก. ทั้งนี้เพราะรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนเรียนรู้ และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวเอง และส่วนรวมเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อีกทั้งยังได้นำแนวคิดการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยวิธีการส่งเสริมสนับสนุน ให้เด็กมีทักษะทางสังคมที่เหมาะสม ผ่านกิจกรรมที่เด็กสนใจและได้ลงมือปฏิบัติผ่านการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่มีความสุข สนุกสนาน โดยครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะทางสังคม การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมที่มีความหลากหลาย น่าสนใจหรือเป็นกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อสร้างความอยากรู้อยากเห็นให้กับเด็กโดยต้องคำนึงความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ การเปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่น กล้าคิดกล้าทำ และรู้จักคิดแก้ปัญหา นอกจากนี้ขณะที่เด็กได้ทำกิจกรรม ยังได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

รู้จักการมีวินัยความรับผิดชอบ รู้จักช่วยเหลือและแบ่งปัน ทำให้เด็กสามารถอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี และเด็กเมื่อได้เรียนรู้ในระบบสังคม สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับสมชัย วงษ์นายะ (2556) ที่กล่าวว่า การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านจิตใจ และสังคมของประชาชนในชุมชนนั้นลักษณะของสังคมที่หล่อหลอมจิตใจของคนให้ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย มีจิตใจอ่อนโยน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูลกันและกัน จะทำให้สมาชิกในสังคมสามารถปรับตัวเข้าหากันได้อย่างสงบสุข เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติเกิดความผูกพันและห่วงใยดูแลทุกข์สุขกันและกัน ดังนั้นเด็กปฐมวัยในแต่ละชุมชนหรือสังคมจึงควรได้รับการอบรมสั่งสอนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพสามารถอยู่ร่วมกันและมีความสัมพันธ์กับคนอื่นได้อย่างราบรื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ วัฒนพัฒน์ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัยเป็นการวิจัยและพัฒนา มีรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า 3PDIE มุ่งองค์ประกอบหลักคือหลักการที่อยู่บนพื้นฐานมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครูผู้สอนวัตถุประสงค์รูปแบบเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนปฐมวัยด้านการช่วยเหลือตนเองและด้านการแบ่งปันสสารและกระบวนการกิจกรรมและขั้นตอนดำเนินงานระยะเวลา และการวัดประเมินผล การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

2. ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยใน 2 ประเด็น ดังนี้

2.1 ผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า แนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ E-POR ที่สร้างขึ้นนำไปทดลองส่งผลให้เด็กมีทักษะทางสังคมเพิ่มขึ้น เนื่องจากการบูรณาการกิจกรรมที่หลากหลายเด็กได้ร่วมกันวางแผนนำเสนอสาระการเรียนรู้ รู้จักกำหนดเป้าหมายที่คาดหวัง และรู้จักวางแผนปฏิบัติกิจกรรมในสิ่งที่ตนเองสนใจร่วมกับเพื่อนและครู เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ถึงการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้วิธีการทำงาน รู้จักการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะทางสังคมควบคู่กับการพัฒนาทักษะอื่นสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาทางสังคมของเด็กปฐมวัยเริ่มต้นจากเด็กจะเรียนรู้วัฒนธรรมที่ตนรู้สึกมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง และจากปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อมเพื่อการปรับตัวทางสังคม และสอดคล้องกับศิริวรรณ วัฒนพัฒน์ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบผู้ปกครอง มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัยเป็นการวิจัยและพัฒนา มีรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า 3PDIE รูปแบบ 3PDIE ที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ครูและผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอันเป็นผลมาจากการพัฒนาทักษะทางสังคมให้กับนักเรียนร่วมกัน

2.2 ผลการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลองสูงกว่ากับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางสังคมที่สูงขึ้นมีการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมเป็นรูปแบบที่เน้นการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวันของเด็ก เนื่องจากเด็กต้องเรียนรู้ปรับตัวเองให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นด้วยตนเอง

ได้คิดตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมโดยการได้ลงมือทำเองเป็นการปรับพฤติกรรมไปในทางที่สังคมยอมรับ สอดคล้องกับ กรณิศ ทองสอาด (2553) กล่าวว่า ช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของชีวิตมนุษย์ เพราะเป็น ช่วงที่พัฒนาการทุกด้านเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การพัฒนาเด็ก ในช่วงวัยนี้จะเป็นการวางพื้นฐานทางด้านจิตใจ อุบิสัยและความสามารถ ซึ่งจะมีผลต่อไปในอนาคตของเด็กและของชาติในที่สุด เด็กพัฒนาการทางสังคม การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมให้ สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ เพื่อดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข ซึ่งเด็กอายุ 3-6 ปี จะเป็น ช่วงวัยที่สนใจเรียนรู้สังคมภายนอกบ้านมากขึ้น เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ อยู่รอบตัว มีการใช้สังคมรอบ ๆ ตัวในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว เพื่อไม่ให้เด็กมีการเรียนรู้ทางด้านสังคมที่ล้าหลัง สิ่งที่จะให้เด็กรับรู้จึงต้องผ่านการกลั่นกรองจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือคนใกล้ชิดตัว เพื่อเด็กได้มีพัฒนาการด้านสังคมที่ดีและเป็นพื้นฐานการสร้างบุคลิกภาพที่ เหมาะสมของเขาในอนาคต และสอดคล้องกับแนวคิดของเนย์ค (Naeyc) ซึ่งกล่าวว่า การที่เราจะทำให้เด็ก ประสบความสำเร็จทางสังคมควรมีการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์จากผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิด พ่อแม่ และ คุณครูในโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมให้เกิดขึ้น

3. ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย พบว่า ความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนต่อรูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยรวม ครูผู้สอนมีความรู้ความ เข้าใจภายหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็ก ปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนา ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย เป็นรูปแบบที่ให้ครูเป็นผู้วิเคราะห์ ตัดสินใจ และนำไปปฏิบัติจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ และมีการประเมินผลเอง ซึ่งรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีการพัฒนา ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้นมีจุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระบุขั้นตอน กระบวนการของการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการนำรูปแบบ ไปใช้ ส่งผลให้ ครูมีความรู้ความเข้าใจต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของ เด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551, น. 4) ที่กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละรูปแบบนั้นส่งผลต่อเด็ก เพราะว่าการจัดการเรียนรู้ แบบปกติตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ครูปฐมวัยใช้สอนเด็กปฐมวัยนั้นในแต่ละกิจกรรมหลักของการ จัดการเรียนรู้แบบปกติส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคมได้เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการพัฒนาแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยจะต้องจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสม และเพียงพอกับจำนวน ของเด็กตลอดจนมีความน่าสนใจเพราะจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้อยากทำกิจกรรม และอยาก เล่นสิ่งของที่จัดเตรียมไว้ และรูปแบบนี้สามารถบูรณาการเข้ากับกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

2. ในการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็ก ปฐมวัยไปใช้ควรประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อทำให้ ทราบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ให้เหมาะสมบริบทกับของโรงเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีความแตกต่าง

2. ควรมีการศึกษาผลการใช้การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ E-POR เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัยและการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หรือตัวแปรเกี่ยวกับปัญหาด้านพฤติกรรมทางสังคมต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

กรณิศ ทองสอาด. (2553). *เด็กปฐมวัยกับการใช้สังคมเป็นสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2560. จาก :<http://nakhonnayok.dusit.ac.th/wp-content/uploads/2015/11/nit.pdf>

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ขวบ*. กรุงเทพฯ: โขติสุขการพิมพ์.

พัชรี ผลโยธิน. (2551). *การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านอารมณ์จิตใจและสังคมในประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย*. หน่วยที่ 11.บัณฑิตศึกษาศาखाวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริวรรณ วณิชฉัตรนวยชัย. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัย*. ปรินญาปรัชญาดุขฎฐฎฎ (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมชัย วงษ์นายนะ. (2556). *การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสทรณการเกษตรแห่งประเทศไทย.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2555). *พัฒนาการเขียนของเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Bandura, A (1968). *Social foundation of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice- Hall, Inc.

Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and Crisis*. New York: Norton & Company.

Naeyc. (2009). *NAEYC Standards for Early Childhood Professional Preparation*. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2560. จาก https://www.naeyc.org/sites/default/files/globally-shared/downloads/PDFs/resources/position-statements/2009%20Professional%20Prep%20stdsRevised%204_12.pdf